

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚά Χρονικά

Εξωτερική Αξιολόγηση
του τμήματος Οδοντικής Τεχνολογίας

Το τρισυπόστατο της Εκάτης
και οι Τριαδικές Θεότητες

Φώς laser: 50 χρόνια
δημιουργικής δράσης

ΤΕΥΧΟΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
2010

23

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚά Χρονικά

Ιδιοκτησία	ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης	Δημήτριος Νίνος Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Διευθυντής	Αντώνιος Καμμάς
Συντακτική Επιτροπή	Δημήτριος Νίνος Μιχαήλ Μπρατάκος Ιωάννης Χάλαρης Απόστολος Παπαποστόλου Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης	Ιφιγένεια Αναστασάκου Δώρα Φραγκούλη Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική Επιμέλεια έκδοσης	Έφη Παναγιωτίδη, efiranpan@yahoo.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος	Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος	Αντώνιος Καμμάς
Αντιπρόεδρος	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Χάλαρης
Διευθύντρια ΣΕΥΠ	Ζαμπία Βαρδάκη
Διευθυντής ΣΤΕΦ	Δήμος Τριάντης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ	Ζωή Γεωργιάδου
Διευθυντής ΣΔΟ	Γιώργος Γιαννακόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ	Γιώργος Αγγελούσης
Γενική Γραμματέας	Κωνσταντίνα Μασούρα
Γραμματέας Συμβουλίου	Αφροδίτη Λάσκαρη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πρόεδρος ΕΕ&Ε	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α	Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Τσάκης
Μέλη ΕΕ&Ε	Αθανάσιος Νασιόπουλος Γεώργιος Παναγιάρης Διονύσιος Κάβουρας Ευαγγελία Πρωτόππαπα Περικλής Λύτρας
Γραμματέας ΕΕ&Ε	Ιφιγένεια Αναστασάκου

1. ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΕΛ. 4

2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

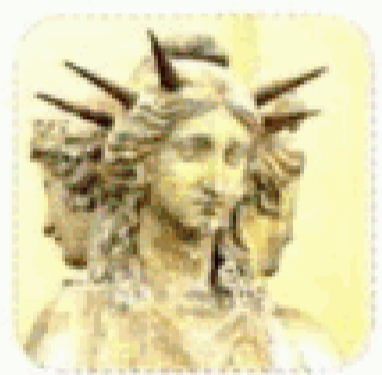
ΠΜΣ με τίτλο «Εργαστηριακή και κλινική νοσηλευτική καρδιολογία»

ΣΕΛ. 8

Συνάντηση Εργασίας
Προγράμματος Tempus

ΣΕΛ. 9

3. ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ

▪ **A. Καμμάς**

Το τρισυπόστατο της Εκάτης και οι Τριαδικές Θεότητες

ΣΕΛ. 11

▪ **Π. Μπουλανίκη**

Χημικές ουσίες στα κατασκευαστικά υλικά των σπιτιών

ΣΕΛ. 14

▪ **Λ. Τσίλαγα και Α. Τζαναβέρα**

Βραχογραφίες:
Η προϊστορική ζωγραφική

ΣΕΛ. 19

▪ **A. Αραβαντινός**

Φώς laser: 50 χρόνια δημιουργικής δράσης

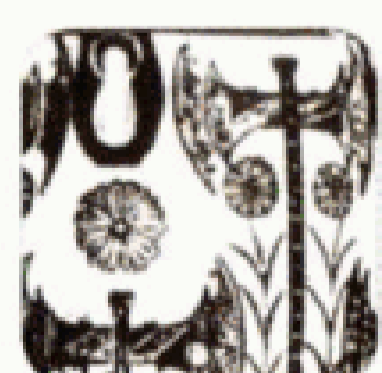
ΣΕΛ. 22

▪ **I. Μπουρής**

Δυστυχώς, ατενίζουμε τον ορίζοντα εμμένοντας να βλέπουμε την πρύμνη

ΣΕΛ. 28

▪ **Γ. Τσιούρης**

Η ιστορία της Κρήτης

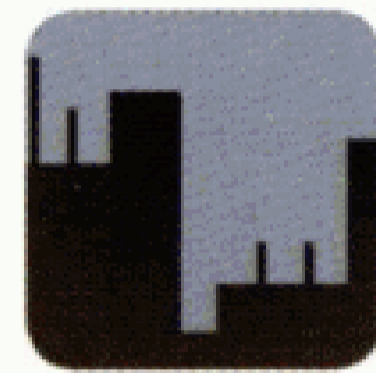
ΣΕΛ. 32

▪ **N. Χιωτίνης**

«Τελείωσαν τα ψέματα που είπαμ' ως εδώ...»

ΣΕΛ. 36

▪ **Σ. Στρατή**

Η διαφήμιση και η αρχιτεκτονική στην πόλη της Αθήνας: η περιγραφή μιας περίπτωσης αυθαιρεσίας

ΣΕΛ. 40

▪ **M. Μπρατάκος**

2011: Διεθνές Έτος Χημείας

ΣΕΛ. 42

4. ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

▪ **Ψυχογενής Βουλιμία**

ΣΕΛ. 45

▪ Η ψυχολογία στην αναπαραγωγή - Το στρες της σύλληψης

ΣΕΛ. 47

5. ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ

Νέα της Διοίκησης

ΣΕΛ. 50

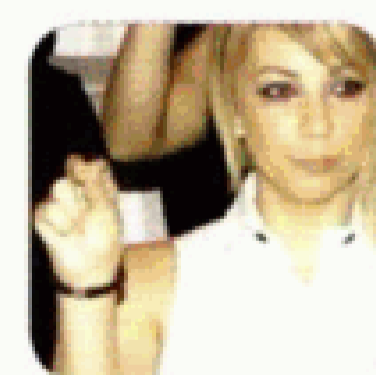
Νέα από τα Τμήματα

ΣΕΛ. 62

Νέα της Επιτροπής

Εκπαίδευσης και Ερευνών

ΣΕΛ. 84

6. ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΣΕΛ. 86

7. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΣΕΛ. 90

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ
ΣΑΣ ΕΥΧΟΝΤΑΙ
ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 2011

3

ΑΡΘΡΑ
ΑΠΟΨΕΙΣ

- **Α. Καμμάς**
Το τρισυπόστατο της Εκάτης
και οι Τριαδικές Θεότητες
- **Π. Μπουλανίκη**
Χημικές ουσίες
στα κατασκευαστικά υλικά των σπιτιών
- **Λ. Τσίλαγα και Α. Τζαναβάρα**
Βραχογραφίες: Η προϊστορική ζωγραφική
- **Α. Αραβαντινός**
Φώς laser: 50 χρόνια δημιουργικής δράσης
- **Ι. Μπουρής**
Δυστυχώς, ατενίζουμε τον ορίζοντα
εμμένοντας να βλέπουμε την πρύμνη
- **Γ. Τσιούρης**
Η ιστορία της Κρήτης
- **Ν. Χιωτίνης**
«Τελείωσαν τα ψέματα που είπαμ' ως εδώ...»
- **Σ. Στρατή**
Η διαφήμιση και η αρχιτεκτονική
στην πόλη της Αθήνας: η περιγραφή
μιας περίπτωσης αυθαιρεσίας
- **Μ. Μπρατάκος**
2011: Διεθνές Έτος Χημείας

του Α. Καμμά*

Το τρισυπόστατο της Εκάτης και οι Τριαδικές Θεότητες

Θα ήταν ιδιαίτερα απλουστευτικό να θεωρήσει κάποιος την αρχαία Ελληνική Μυθολογία σαν εξιστόρηση φανταστικών γεγονότων με διάφορους συμβολισμούς και, ταυτόχρονα, να αγνοήσει το επιστημονικό και μεταφυσικό μήνυμα που αυτή εκπέμπει από τα βάθη των αιώνων.

Γιατί μπορεί μεν η Ελληνική Μυθολογία να πλημμυρίζει από το φως του Ήλιου και την ανθρώπινη διάσταση των Θεών της που δεν διστάζουν να κατεβαίνουν από τον Όλυμπο, να αναμειγνύονται με τους θνητούς, να ερωτεύονται και να συναλλάσσονται όπως αυτοί, εμφορούμενοι από τα ίδια με αυτούς συναισθήματα, πολλοί όμως συμβολισμοί της Μυθολογίας, όπως ο αριθμός **τρία** και οι, διάφορων εκφάνσεων τριαδικές θεότητες εκφράζουν μία βαθύτερη **φιλοσοφική** και **υπαρξιακή** αντίληψη για τη γένεση, το θάνατο και, γενικά, τη μοίρα του ανθρώπου, χωρίς ιδιαίτερες δαιμονικές ή μοιρολατρικές προλήψεις.

Έτσι και η πιο σκοτεινή θεότητα της αρχαίας Ελλάδας, η **Εκάτη** δεν έχει τίποτα κοινό με τα ξωτικά της Αγγλοσαξωνικής μυθολογίας ή τους μυθικούς δαίμονες της Μεσοποταμίας, όπως την πρωτόπλαστη **Lilith** της Kabbale και του Talmud.

Η Εκάτη ήταν κόρη Τιτάνων (του Πέρση και της Αστερίας), προϋπήρχε των Θεών του Ολύμπου και κυριαρχούσε σε Γη, Θάλασσα και Ουρανό.

Και όταν ο Ζευς αναγνωρίσθηκε Θεός των Θεών και των θνητών την τίμησε διατηρώντας όλες τις θεϊκές της δυνάμεις, όπως ο Ησίοδος μας γνωρίζει στη Θεογονία του (στ. 411-412):

«η (Αστερία) δ' υποκουσαμένη Εκάτην τέκε, την περί πάντων Ζευς Κρονίδης τίμησε».

Η Εκάτη ήταν γνήσια Ελληνική θεότητα.

Προστάτευε όσους απένειμαν δικαιοσύνη, τους κυνηγούς, τους πολεμιστές, τους ψαράδες και τα κοπάδια των βοσκών, εξ' ου και η προσωνυμία της **κουροτρόφος**.

Είχε στενή σχέση με τον Άδη και η μυθολογία τη θέλει διαμεσολαβητή της επανόδου της Περσεφόνης από τον Κάτω Κόσμο και της απόδοσής της στη μητέρα της Δήμητρα.

Αργότερα, στους κλασσικούς χρόνους, η θεότητα της Εκάτης αρχίζει να παίρνει άλλη διάσταση.

Πρώτος ο Ευριπίδης στη «Μήδεια» την παρουσιάζει σαν προστάτιδα των μαγισσών, άποψη που μετά από πολλούς αιώνες, μας μεταφέρει και ο W. Shakespeare

*Ο κ. Α. Καμμάς είναι ιατρός ορθοπαιδικός, Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ-Α

Άγαλμα της Εκάτης με τρία σώματα
(Μουσείο Chiaramonti - Βατικανό)

στην τραγωδία του «Macbeth».

Ίσως από την κλασσική αρχαιότητα και μετά η Εκάτη «ταυτίζεται» με τη Δήμητρα (ή την Άρτεμη) και την Περσεφόνη σε μία **τριαδική** οντότητα, θηλυκού γένους όπως αυτές που συναντούμε σε πολλές αρχαίες θρησκείες.

Η ταύτιση αυτή είναι καθαρά συμβολική, δεδομένου ότι εκφράζει την επικυριαρχία των τριών θεϊκών οντοτήτων στον Ουρανό και τη Σελήνη (**Εκάτη**), στη Γη (**Άρτεμη**) και στον Άδη (**Περσεφόνη**).

Τρεις όμως ήσαν και οι μυθικές Γοργόνες, η **Σθενώ** (Δύναμη), η **Ευρυάλη** (Θάλασσα) και η **Μέδουσα** (Σοφία), αλλά και οι φοβερές Ερινύες, **Τισεφόνη**, **Αλυκτώ** και **Μέγαιρα**, που γεννήθηκαν από το αίμα του Ουρανού όταν αυτός ακρωτηριάσθηκε από τον Κρόνο.

Αλλά και η ίδια η Εκάτη, στους ύστερους χρόνους της αρχαιότητας, εμφανίζεται σαν τρισυπόστατη εκφράζοντας ουσιαστικά τους τρεις κόσμους (Θεϊκό, Γήινο και Νεκρικό).

Οι προς τιμήν της εορτές, τα **Εκάτεια** ετελούντο σε τρίστρατα, κατά προτίμηση εκτός των πόλεων ενώ, σε μία άλλη γιορτή κάθαρσης των οικιών, τα **Οξυθύμια**, επικαλούντο το όνομά της για την εκδίωξη των κακών πνευμάτων.

Τα αγάλματα της θεάς έφεραν, συνήθως, τρία πρόσωπα ενώ, σε άλλες εκδοχές το πρόσωπο της γυναίκας συνόδευαν ένα πρόσωπο αλόγου και ένα, λέοντα.

Ο **Αριστοτέλης**, ο «μόνος άξιος επί φιλοσοφίαν ηγεμών πάσιν ανθρώποις» κατά το Γεννάδιο Σχολάριο (Δοκίμιο «Κατά των Πλήθωνος αποριών επ' Αριστοτέλει») χαρακτήριζε το 3 ως τον αριθμό του Παντός και οι **Πυθαγόρειοι** πίστευαν στο τριγωνικό (πρωταρχικό) σχήμα της γήινης επιφάνειας, γι' αυτό και οι Ναοί και οι Πόλεις εκτίζοντο στις γωνίες ισοσκελών τριγώνων όπως, π.χ. η Ακρόπολη των Αθηνών, ο ναός της Αφαίας στην Αίγινα και ο ναός του Ποσειδώνα στο Σούνιο.

Το **Ορφικό Τρίπτυχο** συντίθετο από τις έννοιες της Ύπαρξης, της Ζωής και της Διάνοιας ενώ στην **Αλχημεία** τα αιθερικά στοιχεία ήσαν τρία, το αλάτι, ο υδράργυρος και το θείο.

Το τρίμορφο και τρισυπόστατο της Εκάτης αποτελεί, ίσως, την πιο παλιά και αρχέγονη προσέγγιση του ανθρώπινου υπαρξιακού προβλήματος μέσα από τη συσχέτισή του με το Θείο και το Θάνατο.

Δεν είναι, εξάλλου τυχαία, η -με διάφορες μορφές- υιοθέτηση τριαδικών θεϊκών σχημάτων σε πολλές μεταγενέστερες θρησκείες, όπως τους αρχαίους Κέλτες, τους Βουδιστές, τους προ-Ισλάμ Άραβες, τους Ινδουιστές κ.ά.

Πολλές είναι και οι αρχαιοελληνικές τριαδικές θεότητες, είτε αμιγώς θηλυκές, όπως η **Κόρη** (της οποίας το όνομα θεωρείται τόσο ιερό, ώστε να απαγορεύεται η προφορά του), η **Δήμητρα** και η **Εκάτη**, είτε μικτές όπως στην Αρκαδία, όπου ελατρεύοντο ο **Ποσειδώνας**, η **Δήμητρα** και η άλλη κόρη τους, η **Δέσποινα** ή στα Καβείρια Μυστήρια όπου ελατρεύοντο ο **Αξιόκερσος** (Άδης), η **Αξιόκερσα** (Περσεφόνη) και ο **Καδμίλος** (Ερμής).

Το δωδεκάθεο χωρίζεται ισότιμα σε 6 (3x2) θηλυκές θεότητες και 6 (3x2) αρσενικές ενώ και ήσσονος σημασίας θεότητες (Ωρες, Χάριτες, Μοίρες) αναφέρονται πάντα σε τριάδες.

Στις δύο από τις τρεις μονοθεϊστικές θρησκείες (Ιουδαϊσμό και Ισλάμ) η Τριαδική Θεότητα καταργήθηκε πλήρως, ενώ στο Χριστιανισμό προσέλαβε τη μορφή της Αγίας Τριάδας με τις όποιες δογματικές - θεολογικές ιδιομορφίες της.

Αυτό όμως που έχει σημασία είναι ότι το θηλυκό στοιχείο εξοβελίσθηκε πλήρως από τη Χριστιανική αντίληψη της θεότητας και περιορίσθηκε μόνο στην αναγνώριση της **Θεοτόκου** και **Παναγίας** Μητέρας του Θεανθρώπου, **Αειπαρθένου** και **Μεσολαβήτριας** υπέρ των ανθρώπων, όχι όμως Θεάς.

Μέσα από αυτή την αντίληψη δεν είναι περίεργη η δαιμονοποίηση του θηλυκού στοιχείου στα ύστερα Ρωμαϊκά χρόνια και το Μεσαίωνα.

Ακόμα και στον W. Shakespeare οι μάγισσες («Macbeth») είναι μάλλον (!) θηλυκές και η Εκάτη

«Εκάτειον» μικρή κολώνα αναθηματική στην Εκάτη. Η θεά με τα τρία σώματα περιστοιχίζεται από τρεις χάριτες που χορεύουν (Γλυπτοθήκη Μονάχου)

αναγνωρισμένη από όλους Θεά τους.

Η Θεά - Μητέρα των αρχαίων θρησκείων υποτιμήθηκε τόσο τα χρόνια της Μονοθεϊστικής - Θεοκρατικής αντίληψης που θα έπρεπε να περάσουν πολλοί αιώνες για να αναγεννηθεί, έστω και μερικώς, η αρχαιοελληνική άποψη της «**ισοθεΐας**» των δύο φύλων μέσα από την πρόοδο και την εξέλιξη των κοινωνιών και των πολιτικών συστημάτων.

Τα νερά των ποταμών δεν γυρίζουν πίσω όσο και αν τα διέτασσε ο Κανύτ, ο βασιλιάς των Σαζώνων.

Είναι απόλυτα βέβαιο ότι οι δαιμονοποιήσεις δεν μπορούν να αποτελούν διαμορφωτές της ιστορίας του μέλλοντος, όπως συνέβαινε στο παρελθόν.

Σε μία τέτοια μελλοντική κοινωνία πιστεύουμε ότι «Θεότητες» σαν την **Εκάτη** θα βρουν τη θέση που τους αρμόζει στο Πάνθεον της Φιλοσοφίας και της Κοινωνικής και Αισθητικής αρμονίας.

“ Η Εκάτη, στους ύστερους χρόνους της αρχαιότητας, εμφανίζεται σαν τρισυπόστατη εκφράζοντας ουσιαστικά τους τρεις κόσμους (Θεϊκό, Γήινο και Νεκρικό) ”

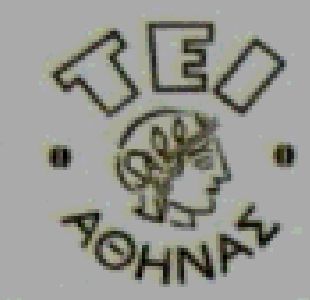
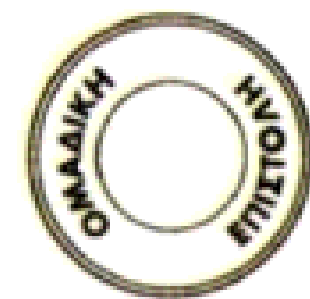
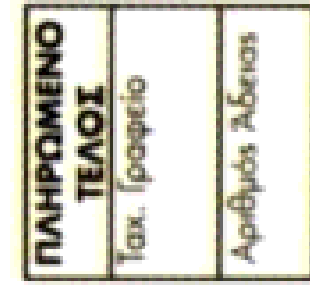

Δημοσίευση άρθρων

Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται **επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος**. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή (.tiff ή .jpg) σε υψηλή ανάλυση. Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις.

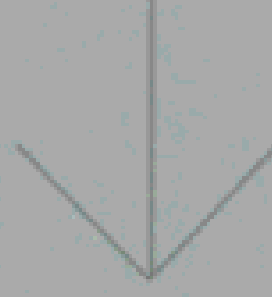
Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή. Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα Ι. Αναστασάκου, τηλ.: 210 5385174,
Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr

Αγ. Σπυριδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590
e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr

ISSN 1791-7247

www.teiath.gr